

Introducere. Pentru a-și recupera valorile strămoșești poporul român trebuie să-și conștientizeze adevărata zestre istorică și culturală. Și în acest sens, calea cea mai sigură este abordarea meritelor personalităților consacrate major în viața publică și al rolului nobilimii românești, piatră fundamentală în etica formării națiunii române.

2007 este anul în care și satul meu natal, Roșcani, a devenit o entitate a Uniunii Europene și, sincer-vorbind, mi-aș dori să văd zâmbetul de satisfacție de pe fețele moșilor și strămoșilor mei, cei care au dorit atât de mult să trăiască clipa în care să-și înalțe mândri frunțile ca să arate că lupta lor nu a fost zadarnică.

În prezent satul Roșcani poate fi considerat „poartă de intrare” în Ținutul Pădurenilor [IȘFĂNONI, R., 2004], aparține teritoriului administrativ al comunei Dobra, județul Hunedoara și prima atestare documentară apare odată cu enumerarea a cca 50 sate aparținătoare Cetății Deva, care la 1491 a intrat în proprietatea lui Vladislav al II-lea cu prilejul încoronării acestuia [IONAȘ, V., 2002].

Monografia „Roșcani – biserica monument istoric”, a bisericii ortodoxe „Bunavestire” în care am fost botezat, menționează faptul că Mihai Viteazul în calitate de locțiitor al împăratului Rudolf al II-lea, în anul 1600, după bătălia de la Șelimbăr, a înnobilit „pentru servicii cu arme și cu cai” la Alba Iulia pe „Sindea alias Ciocănești de Roșcani” sau „Ciocănești alias Sindea de Roșcani” [PUSCARIU, Ioan Cav. de, 2005]. Mai târziu, când acest document a fost găsit, s-a constatat că este al Fraților Ciocănești, Gheorghe Ciocănești fiind nominalizat în actul de înnobilitare ca și Castelan de Sidovar (Jdioara). Această diplomă de înnobilitare este singura de acest fel păstrată în Arhivele Române de la cel dintâi unificator al celor trei țări și este expusă în faximil în Expoziția Permanentă a Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia ca document reprezentativ al lui Mihai Viteazul, cel care cu prețul vieții sale a pus în aplicare „planul dacic” de formare a unui stat puternic și influent, scut de sorginte ortodoxă împotriva expansiunii otomane spre Europa.

În același timp cancelarul ardelean Ștefan Jósika provenit dintr-o familie de mici nobili români, de asemenea proprietari în Jidovar (Caransebeș) și din 1595 și Castelan al Cetății Brănișca [IORGA, N., 1985], elaborează un plan magnific de transformare a Transilvaniei într-un pol de putere care să limiteze pretențiile anexioniste ale habsburgilor, cât și pe cele ale otomanilor, plan care avea să-i aducă și lui sentința capitală [DUMITRAN, A., 2006].

Datorită lui Mihai Viteazul tricolorul, adică culorile albastru, galben și roșu și exact în ordinea care le-a consacrat peste 250 ani ca fiind culorile drapelului național, a existat atât la Jdioara/Jidovar/ Sidovar cât și la Roșcani/Roskany. Tot lui

i se datorează și acest blazon acordat fraților după mamă George Ciocănești/Csokonesti/ Csokonesk și Nicolaus/Nicolae Ciocănești/Csokonesti/Csokonesk alias Sindea de Roșcani/Roskany, adică lui Nicolae Sindea de Roșcani.

Refacerea „blocului dacic” de către Mihai Viteazul. După ce a preluat puterea și a devenit voievod al Țării Românești, Mihai Viteazul aderă la Liga Sfântă Creștină, important factor în campania antiotomană, constituită din inițiativa Papei Clement al VII-lea. În această perioadă, creșterea influenței Poloniei în Transilvania și Moldova a diminuat unitatea politică și militară a Țărilor Romane, astfel că Mihai Viteazul a fost pus în fața destrămării coaliției antiotomane. Pentru a nu înșela așteptările creștinilor care l-au numit hiperbolic „steaua lor răsăriteană”, acesta decide refacerea „blocul dacic” ca barieră suprastatală între cele două imperii. Această Unire a fost o veche năzuință a poporului din cele trei țări rupte din Dacia lui Deceneu, care practic vorbeau aceiași limbă, alfabetul fiind doar diferit, chirilic în Valachia și Moldova și latin în Transilvania.

Punerea în practică a inițiativelor sale într-un moment când habsburgii nu voiau să renunțe la Transilvania, polonezii la Moldova și turcii la Țara Românească, o face cu încuviințarea împăratului Rudolf al II-lea și după victoria de la Șelimbăr (18/28 octombrie 1599) intră în Alba Iulia la 1 noiembrie 1599, iar în mai 1600 după ce îl învinge pe Ieremia Movilă la Bacău realizează „planul dacic”, Prima Unire a țărilor române.

Nu cu mult timp înainte, Sigismund Báthory a visat și el la refacerea Daciei, dar în folosul său și în acest sens a plănuțit și uneltit ca sub pretextul luptei antiotomane domnitorii români de la București și de la Iași să-i devină vasali [POP, I.A., 1997]. Chiar din 25 aprilie 1595, dată aflată între momentele încheierii tratatelor de vasalitate cu cele două țări românești extracarpătice, adică 20 mai cu Țara Românească și 3 iunie cu Moldova, luând iluzia drept realitate, acesta deja se intitula „SIGismundus Dei Gratia TRANsilvaniae, MOLdoviae, VALachiae TRANsalpinae...PRINceps...” [DUMITRAN, A. 2005], adică și domn al țărilor românești.

În fața lui Mihai, se disting în continuare două direcții de acțiune la fel de importante, atât anexarea Moldovei aflată sub o puternică influență polonă, cât și definitivarea unei noi puteri stabile în Transilvania, putere caracterizată printr-un avânt al ortodoxiei ca element de rezistență și consolidare a identității naționale, exprimată prin numeroase ridicări de biserici și mănăstiri ortodoxe, precum și printr-o atenție sporită acordată clerului ortodox autohton.

Ca noul domn să poată guverna Transilvania se punea problema formării unei noi stăpâniri atât la nivel local cât și în dregătoriile înalte, . Astfel, pe lângă păstrarea acelor dregători care au recunoscut noua stare de lucruri, s-a impus o strategie de atragere a unui număr mare de localnici loiali, remarcați atât prin fapte de arme în slujba noului domn, cât și prin credința lor ortodoxă. Pentru a se asigura de loialitatea lor, acestora li s-au acordat după practica vremii, diplome de înnobilitare și domenii libere, părăsite sau confiscate de la foștii proprietari, probabil infideli cauzei sale [PINTER, Z.K.2001].

Nu este exclus ca unii dintre cei remarcați, dorind să-și poarte numele domeniului ca particulă de înnobilitare să fi profitat de acest prilej pentru a fi confirmați în posesie pentru această proprietate pe care până în acel moment o stăpâneau sub drept cnezial.

În acest context e posibil ca Mihai Viteazul să fi semnat documentul de înnobilitare și pentru strămoșii mei „scoțând prin urmare pe același Gheorghe Ciocănești, și prin el pe frații săi după mamă, Nicolae, Ioan și Petru, de asemenea Ciocănești, din starea și condiția plebee în care s-au născut și au viețuit până acum”... ” tuturor moștenitorilor și urmașilor lor de ambe sexe, acest blazon sau însemn de noblețe „... [DUMITRAN, A.2006], [ANGHEL, C. și STIRBU, M.2006].

Dar tot așa este posibil ca unul dintre Frații Ciocănești să fie cel evidențiat în lucrarea lui Ioan cav. de Pușcariu în două locuri, atât pentru **Sindea de Roșcani**: „*Sindea alias Csokonesti de Roskany cu diploma de la Mihai-Vodă din Alba-Iulia în a.1600 ce cuprinde armele: pe scut un cerb străpuns prin săgeți (v. Csokonesti)*”, cât și pentru **Ciocănești** sau Csokonesti sau Csokonesk cu aproximativ același text: *Csokonesk alias Sindea în comuna Roșcani cu diploma de a.1600 având însemne de înnobilitare cerb străpuns cu săgeată (v. Sindea)* [PUSCARIU, I.cav.2005].

Frații Ciocănești – „asociați și trecuți în numărul adevăraților nobili ai Transilvaniei și a Ungariei”

Diploma în faximil, existentă în prezent în Expoziția Permanentă a Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia, este acordată de Mihai Viteazul „luând cu adevărat aminte și ținând seama de credințele și de slujbele credincioase ale nobilului Gheorghe Ciocănești, acum castelan al Cetății noastre Sidovar, pe care le-a făcut mai înainte principilor Transilvaniei, predecesorilor noștri, iar acum ni le aduce chiar și nouă cu credință în slujba sa, și pe care ni le va face și ni le va aduce chiar și în viitor”.

Documentul de investire în rândul nobililor pentru Sindea de Roșcani, adică *Sindea alias Csokonesti de Roskany* care este valoroasă pentru noi, a fost găsită chiar în Expoziția Permanentă a Muzeului Național al Unirii a Muzeului Unirii din Alba Iulia și acordată lui Gheorghe Ciocănești /Nobiles Georgee Csiokonesthi, castelan al Cetății Sidovar /Jdioara [DUMITRAN, A. 2006].

Conținutul faximilului afișat în Expoziția Permanentă a Muzeului Național al Unirii și fotografiile (Foto.1, și Foto.2) sunt redată prin bunăvoința Muzeului Marii Unirii din Alba Iulia [DUMITRAN, A.2006]:

„Alba Iulia, 18 februarie 1600

(1) *Nos Michael Valachiae Transalpinæ Vaivoda, Sacratissimæ Caesareæ Regiæque Maiestatis Consiliarius, per Transsilvaniam Locumtenens et eiusdem Cis Transsilvaniam partiumque eidem subiectarum, fines Exercitus Generalis Capitaneus etc.*

Memoriæ commendamus tenore præsentium significantes quibus expedit universis.

(2) *Quod nos cum ad nonnullorum fidelium dominorum Consiliariorum nostrorum singularem intercessionem nobis propterea factam.*

(3) *Tum vero attentis et consideratis fidelitate et fidelibus servitiis Nobiles Georgii Csiokoniesthi nunc Castellani arcis nostrae Sidovar,*

(4) *quae ipse primum quidem Principibus Transsilvaniae praedecessoribus nostris exhibuit, nunc autem nobis quoque in officio suo fideliter impendit, ac etiam in futurum exhibiturus et impensurus est.*

(5) *Eundem itaque Georgium Chiokoniesthi et per ipsum fratres suos couterinos Nicolaum, Joannem et Petrum similiter Chiokoniesthi, statu et conditione civili in qua nati sunt, et hactenus extiterunt eximendum ac in coetum et numerum verorum regni huius Transsilvaniae et Hungariae Nobilium annumerandos, aggregandos, cooptandos et ascribendos duximus, prout annumeramus, aggregamus, cooptamus et ascribimus per praesentes.*

Decernentes expresse ut a modo deinceps iidem Georgius, Nicolaus, Joannes et Petrus Chiokoniesthi ipsorumque haeredes et posteritates utriusque sexus universis, pro veris et indubitatis nobilibus habeantur et reputentur. in signum autem huiusmodi verae et perfectae nobilitatis eorum haec arma seu nobilitatis insignia.

Scutum videlicet triangulare erectum, coelestini coloris, cuius imam partem monticulus quadringis viridibus quasi cespitibus refertus occupat, cui a parte sinistra cervus integer sagitta in gutture oblique transfixus, saltuque impetum facienti similibus instituit. Scuto super apposita est galea militaris clausa, quam corona regia gemmis unionibusque optime oriunda contegit, ex qua rursum cervus dimidibus priori non dissimilis eminet, a summitate vero fine cono galeae lacinia seu lemnisci hinc rubri et albi, illinc vero coelestini et aurei colorum in utrumque scuti latus defluentibus illudque decenter exornatibus.

(6) *Prout haec omnia in capite seu principio praesentium literarum nostrarum docta manu et arte pictoris clarius expressa et depicta esse cernuntur animo deliberato et ex certa scientia ac liberalitate nostra annotatis Georgios, Nicolaos, Joanni et Petro Chiokoniesthi ipsorumque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis clementer dedimus et contulimus*

(7) *Annuentes et concedentes, ut ipsi praescripta arma seu nobilitatis insignia [... – text rupt] aliorum verorum et insignitorum nobilium armis utentium, ubique in praeliis, hastiludiis, torneamentis, duellis, monomachiis ac aliis quibusvis exercitiis nobilitaribus et militaribus nec non sig[... – text rupt], velis, vexillis, annulis, anuleis [...anuleis [... – text rupt], chypeis, tentoriis, sepulchris, generaliter vero quarumlibet rerum et expeditionum generibus sub merae et verae nobilitatis titulo, quo eos ab universis et singulis cuiuscunque status, conditionis, dignitatis et praeeminentiae homines existant, dici, teneri, nominari et reputari volumus, ferre et gestare, omnibusque et singulis iis honoribus, gratiis, privilegiis, indultis, libertatibus, iuribus, immunitatibusque et praerogativis, quibus caeteri veri et nati ac indubitati nobiles et militares homines, praedicti regni*

Transsilvaniae et Hungariae, quomodocunque de iure et consuetudine utuntur, fruuntur et gaudent, perpetuo uti, frui et gaudere valeant atque possint.

(8) In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam praesentes literas nostras pendentis et authentici sigilli nostri munimine roboratas memorati Georgio, Nicolao, Joanni et Petro Csiokonisthi ipsorumque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis, clementer dandas, duximus et concedendas. Datum in civitate nostra Alba Julia die decima octava mensis Februarii Anno Domini Millesimo Sexcentesimo

Io Mihail Voevod” [semnătura cu litere chirilice]

Redăm textul din Diploma de nobilitate acordată de Mihai Viteazul la Alba Iulia, în data de 18 februarie 1600, tradus în limba română prin grija arhivistului Laurențiu Ștefan Szemkovics [ANGHEL, C. și STIRBU, M.2006]:

(1) Noi, Mihail, voievod al Țării Românești, consilier al preasacrei maiestăți imperiale și regești, locțiitor în Transilvania și căpitan general al oștilor aceleiași (maiestăți) dincoace de Transilvania și hotarele părților care-i sunt supuse, etc., dăm de știre făcând cunoscut prin cuprinsul scrisorii de față tuturor căroră li se cuvine,

(2) că noi, la rugămintea deosebită făcută nouă în această privință de unii credincioși domni sfetnici ai noștri,

(3) apoi luând cu adevărat aminte și ținând seama de credințele și de slujbele credincioase ale nobilului Gheorghe Ciocănești, acum castelan al Cetății noastre Sidovar,

(4) pe care le-a făcut mai înainte principilor Transilvaniei, predecesorilor noștri, iar acum ni le aduce chiar și nouă cu credință în slujba sa, și pe care ni le va face și ni le va aduce chiar și în viitor,

(5) scoțând prin urmare pe același Gheorghe Ciocănești și prin el pe frații săi după mamă, Nicolae, Ioan și Petru, de asemenea Ciocănești, din starea și condiția plebee în care s-au născut și au viețuit până acum; am hotărât să-i socotim, să-i asociem și să-i trecem în rândul și în numărul adevăraților nobili ai acestei țări a Transilvaniei și a Ungariei,

după cum îi socotim, îi asociem, îi cooptăm și îi trecem prin scrisoarea de față, hotărând în chip lămurit ca de acum înainte aceiași Gheorghe, Nicolae, Ioan și Petru Ciocănești, toți moștenitorii și urmașii lor de ambe sexe, să fie socotiți și cunoscuți drept adevărați și neîndoiebnici nobili.

(6) Iar spre semnul acestei adevărate și desăvârșite nobilități a lor am dat și am dăruit preaîndurător cu chibzuință și din cuvenita știință și dărnicie a noastră pomeniților Gheorghe, Nicolae, Ioan și Petru Ciocănești, tuturor moștenitorilor și urmașilor lor de ambe sexe, acest blazon sau însemn de noblețe, anume: stând drept, un scut triunghiular de culoarea cerului, a cărui parte de jos este ocupată de un delușor cu patru brazde verzi de iarbă, în a cărui parte din stânga se află un cerb (redat) în întregime, făcând o săritură mare și al cărui gât este străpuns pieziș de o săgeată; deasupra scutului este așezat un coif militar cu viziera lăsată în jos, pe care se află o coroană regală împodobită în chip

desăvârșit cu pietre prețioase și perle, din care (coroana) se ivește deasupra din nou o jumătate de cerb, asemănător cu cel de dinainte, iar în culmea sau vârful coifului cad pe ambele laturi ale scutului fâșii sau panglici, de o parte roșii și albe, iar de cealaltă parte de culoarea cerului și aurii.

(7) *Încuviințând și aprobând ca aceștia să poarte și să ducă cu sine pomenitul blazon sau însemn de noblețe peste tot, în lupte, în jocuri cu lancea, în turnire, în dueluri, în lupte individuale și la orice alte îndeletniciri de nobili și oameni de arme, precum și pe sigilii, draperii, pânze, steaguri, inele, mantii, case, scuturi, corturi, morminte și îndeobște pe orice fel de lucruri și bunuri. Să fie în stare și să se poată folosi, împărtăși și bucura pe veci de toate și de fiecare dintre aceste onoruri, milostiviri, privilegii, îngăduințe, libertăți, drepturi și scutiri, precum și de înlesnirile de care se folosesc.*

(8) *În această împrejurare dăm de știre hotărârea noastră de netăgăduit din înscrisul nostru de față și pe care socotim a-l întări prin sigiliul nostru cu puteri neîngrădite pentru pomeniții Gheorghe, Nicolae, Ioan și Petru Ciocănești precum și pentru toți moștenitorii și urmașii lor de ambe sexe, dată prin mila noastră și după îndelungată chibzuință. Dăruită în Cetatea noastră Alba Iulia, ziua de 18 a lunii februarie, Anno Domini 1600."*

„Numai virtutea și numele bun” - drumul spre actul suprem al înnobilării

Diploma acordată în 1659 de către Principele Acaciu Barcsai pentru fapte militare vechilor pușcași din Deva, cu originea pe timpul lui Matia Corvinul, conține inscripția „Solam virtutem et nomen bonum” care proclamă faptul că numai cei ce au dovedit virtute și au numele glorios acced în fața lui Dumnezeu [COSTEA, I.2005],

Înnobilarea fiind actul suprem, cel mai de preț de pe Pământ. Acordarea titlului de nobil se făcea printr-o practică medievală a secolelor XVI – XVIII din Transilvania și Ungaria prin care conducătorul statului înmâna blazonul de înnobilare pentru serviciu credincios sau merite deosebite în luptă. Obținerea blazonului fundamentează schimbarea unui destin printr-un act solemn care deschide calea consacrării majore în viața publică pentru oamenii de rând, oameni de rând dar plini de virtuți și cu fapte glorioase și recunoscute și care îi fac pe acești purtători de destine egali în fața lui Dumnezeu cu regii ce dețineau acest privilegiu prin naștere [ANGHEL, C. 2006].

Diploma heraldică de nobilitate este adresată de către Mihai Viteazul în primul rând „Nobiles Georgee Csiokonesthi”, denumirea de Ciocănești (Chiokoniesthi) avându-și originea în așezarea, azi dispărută, Chokoniest, aflată în părțile Făgetului bănățean, pe lângă localitatea Fârdea [ANGHEL, C. și STIRBU, M.2006].

Sunt și păreri care susțin că este posibil ca acest nume să vină de la ocupația de lucrător în lemn, adică „ciocănește în lemn”, sau posibil, de la un sistem de dirijare a oștenilor în luptă funcție de ciocăniturile în toaca bisericilor ortodoxe, sistem în care acești frați să fi avut rol hotărâtor.

Această diplomă este importantă și datorită faptului că este singura de acest fel păstrată în Arhivele Române de la cel dintâi unificator al celor trei țări române, Tara Românească, Transilvania și Moldova „într-o perioadă în care avea dușmani la tot pasul, iar oameni de încredere găsea tot mai greu”[ANGHEL, C., 2006].

Documentul datat 18 februarie 1600, are grijă să arate starea și condiția plebee de unde nobilul George și datorită lui și ceilalți trei frați după mamă Nicolae, Ioan și Petru, pe Mihai Viteazul îi „socotește asociați în chip lămurit” la frumoasa sa realizare (5) *scofând prin urmare pe același Gheorghe Ciocănești și prin el pe frații săi după mamă, Nicolae, Ioan și Petru, de asemenea Ciocănești, din starea și condiția plebee în care s-au născut și au viețuit până acum; am hotărât să-i socotim, să-i asociem și să-i trecem în rândul și în numărul adevăraților nobili ai acestei țări a Transilvaniei și a Ungariei, după cum îi socotim, îi asociem, îi cooptăm și îi trecem prin scrisoarea de față, hotărând în chip lămurit ca de acum înainte aceiași Gheorghe, Nicolae, Ioan și Petru Ciocănești, toți moștenitorii și urmașii lor de ambe sexe, să fie socotiți și cunoscuți drept adevărați și neîndoielnici nobili*” ai Transilvaniei și a Ungariei [DUMITRAN, A. 2006].

Culorile Fraților Ciocănești, în stindardul luptei de la Șelimbăr.

Blazonul are un desen heraldic unic, descris cu iscusință și în textul diplomei:

„anume: stând drept, un scut triumfiular de culoarea cerului, a cărui parte de jos este ocupată de un delușor cu patru brazde verzi de iarbă, în a cărui parte din stânga se află un cerb (redat) în întregime, făcând o săritură mare și al cărui gât este străpuns pieziș de o săgeată; deasupra scutului este așezat un coif militar cu viziera lăsată în jos, pe care se află o coroană regală împodobită în chip desăvârșit cu pietre prețioase și perle, din care (coroană) se ivește deasupra din nou o jumătate de cerb, asemănător cu cel de dinainte, iar în culmea sau vârful coifului cad pe ambele laturi ale scutului fâșii sau panglici, de o parte roșii și albe, iar de cealaltă parte de culoarea cerului și aurii. [DUMITRAN, A.2006], [ANGHEL, C. și STIRBU, M.2006].

Reconstrucția blazonului heraldic acordat lui Sindea de Roșcani de către Mihai Viteazul, a fost făcută cu ceva timp înainte ca să fie găsită diploma de înnobilare pentru Gheorghe Ciocănești aflată în faximil în Expoziția Permanentă a Muzeului Național al Unirii de la Muzeul Unirii din Alba Iulia. [Foto.1, 2] [DUMITRAN, A. 2006], după descrierea lui Siebmacher de doi specialiști în heraldică [STURDZA, M. și NISTOR, N.1969], care arată că atât în blazonul acordat lui „Sindea alias Ciocănești de Roșcani” [Fig. 2] cât și în cel al lui „Sztrava de Porumbacu de sus”[Fig. 3] frappează asocierea culorilor albastru, galben și roșu, în ordinea care le-a consacrat peste 250 ani ca fiind culorile drapelului național [IONAS, V.2002].

În plus, pe blazonul acordat de Mihai Viteazul, mantia împărătească, nelipsită până atunci de pe nici un blazon este înlocuită cu tricoulul românesc și autorii susțin că acest lucru ar putea reprezenta steagul ostirii care a luptat în bătălia de la Șelimbăr și care a fost dat spre amintire celor înnobiți ca un simbol al Primei Uniri [STURDZA, M. și NISTOR, N.1969].

Concluzii. Putem remarca aici ca posibilă existența unei relații mai vechi, de strânsă colaborare între Mihai Viteazul și Cancelarul Jósika, relație care pare să fi fundamentat expediția domnitorului muntean și care, poate, fi una dintre enigmele „planului dacic”, pentru care cei doi au plătit fiecare în felul lui cu viața, întâi Jósika ars pe rug pentru că a dorit să vadă „Transilvania pământ românesc”, apoi Mihai Viteazul decapitat ca preț pentru realizarea unui vis milenar, „blocul dacic”. Așa se poate explica și statutul aparte a Cetății Sidovar/Jdioara care nu a fost asediată de armata lui Mihai Viteazul, ci doar ținută sub supravegherea unor „cete de lefegii” [BLIDARU, D.2007].

Cronica localității Jdioara, cronică de care localnicii sunt deosebit de mândri, scrisă de preotul Blidaru D., arată că în vol. II al Istoriei Banatului Severin, „singura care se ocupă de Cetatea Jdioara”, a cărei autor este istoricul bănățean Dr. Patriciu Dragalina, există mențiunea că Sigismund Báthori în 1590 i-a donat lui Ștefan Iójika, nobil român, originar din Caransebeș, cancelar al Transilvaniei, Cetatea Sidovar (Jdioara), în districtul Caransebeșului, comitatul Severin, „dimpreună cu tunurile și cu toate mașinile de război, cum și alte sate, cu dreptul de moștenire în linia fraților săi Nicolae, Francisc, Ladislau și Lupul.

Aceasta arată posibilitatea ca Ștefan Iójika din Cronică [BLIDARU, D.2007] să fie una și aceeași persoană cu Istvan Jósika, proprietar în Sidovar/Zsidovar/ Jidovar, astăzi Jdioara și totodată faptul că Nicolae, cel frate bun cu Ștefan/Istvan Fójika/Jósika să fie frate după mamă cu George Ciocănești, Castelanul Cetății Sidovar în momentul înnobilării sale de către Mihai Viteazul.

La rândul său Nicolae Iorga notează în Istoria poporului român că „Ștefan Jósika, fost cancelar al Transilvaniei, provenit dintr-o familie de mici nobili români, proprietar în Jidovar (Caransebeș) a primit în 1595 de la Sigismund Báthory domeniul Brănișca (cetatea și 20 de sate), confiscat de la Ladislau Szalanczi” [IORGA, N. 1985], domeniu situat peste Râul Mureș față de Roșcani.

De asemenea, comparând Fig. 1. cu Foto.1., putem afirma că ele conțin exact aceleași elemente și deci reprezintă unul și același blazon care nu putea fi acordat de același suveran la două personaje diferite, fapt care întărește notarea din [PUSCARIU, I. cav. 2005], adică „*Sindea alias Ciocănești de Roșcani*”.

Altfel zis, e posibil ca referirea să fie făcută pentru una și aceeași persoană, adică Sindea de Roșcani să fie Nicolae, unul din frații după mamă al nobilului Gheorghe Ciocănești castelan al Cetății Sidovar/Jdioara (1600) și totodată Nicolae frate bun cu Ștefan Fójika/Jósika, cancelar al Transilvaniei, proprietar al Cetății Jidovar/Jdioara (1590) și mai apoi al domeniului Brănișca (1595), de care Roșcani, posibil să fi aparținut în acea perioadă.

Datorită lui Mihai Viteazul, „steaua răsăriteană a creștinătății”, culorile albastru, galben și roșu și exact în ordinea care le-a consacrat peste 250 ani ca fiind culorile drapelului național, a existat atât la Jdioara/Jidovar/Sidovar cât și la Roșcani/Roskany și tot datorită lui s-a înnodat pe ața timpului povestea acestui blazon acordat lui Nicolae Sindea de Roșcani, nume de paterfamilie, care dacă în anul 1912, erau grafiate Sindea, acum toate sunt grafiate românește, Șindea.

Bibliografie

- ANGHEL Costin: „Memoria - Iobag cu titlu nobil”, <http://www.jurnalul.ro/20.05.2006>
- ANGHEL, Costin, STIRBU Mihai: „Inedit-Mihai Viteazul și nobilii săi”, <http://www.jurnalul.ro/10.06.2006>
- BLIDARU Dimitrie, *Cronica satului Jdioara*, file de manuscris, Jdioara, 2007
- CRĂCIUN, Victor: Mihai Viteazul – 400, Liga culturala pentru unitatea romanilor de pretutindeni, C. N. „Imprimeria Națională” S.A. - București, 2001
- COSTEA, Ionuț: Solam virtutem et nomen bonum: Nobilitate, Etnie, Regionalism in Transilvania Princiara, seria documente – Istorie – Marturii, Ed. Argonaut - Cluj-Napoca, 2005
- DUMITRAN, Ana: *Completări la istoricul stemei Transilvaniei, pe marginea unui sigiliu aplicat la 31 mai 1595*, Annales Universitatis Apulensis, Series Historica, 9/I, 2005, p. 271-282
- DUMITRAN, Ana: foto Fig. 2, Fig. 3,, Textul in limba latină a Diplomei de înnobilitare, 18 februarie 1600, Alba Iulia, 2006
- IONAS, Vasile: Roșcani – file de istorie, Ed. Emia, Deva, 2002
- IORGA, Nicolae: *Istoria poporului roman*, Institutul de istorie „Nicolae Iorga”, Editura științifică și enciclopedică, București, 1985
- LUCA, Sabin Adrian: Roșcani – cercetări arheologice, Ed. Emia, Deva, 2004
- MUNTEAN, Ioan Ovidiu: CORVINIANA - Acta Musei Corvinensis-X2006, Istoria culturii, *Tradiție nobiliară in Roșcani- Nobiliary Tradition in Roșcani*- ISSN 1224-922-x- pg.307-314, Hunedoara, 2007
- PINTER, Zeno Karl: *Roșcani - biserica monument istoric*, Ed. Emia, Deva, 2001
- POP, Ioan Aurel: *Istoria Transilvaniei medievale*, Colecția Universitaria, ISBN 973-9261-24-8, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca 1977
- PUSCARIU, Ioan Cav. de, *Date istorice privitoare la familiile nobile romane*, vol.I, II, Ed. Pro Maramureș, Cluj-Napoca, 2005
- STURDZA, M. NISTOR, N.: *Zwei von Michael dem Tapferen in Siebenburgen verlichene Adelsdiplome mit der rumanischen Trikolore*, in Forschungen zur Volks – und Landeskunde, Sibiu, 12, nr 1, 1969 .

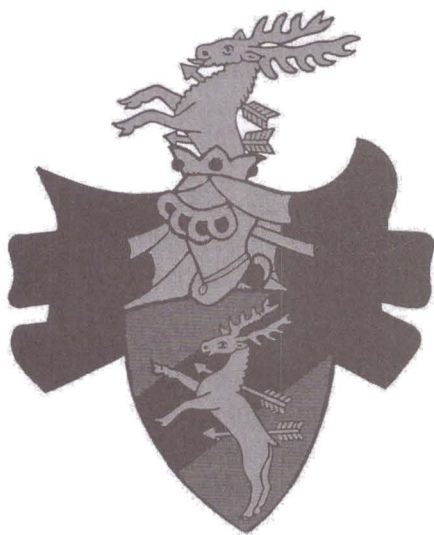
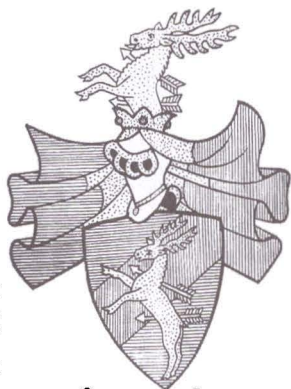

Fig. 1. Blazon reconstruit, Sindea de Roșcani
[STURDZA, M. și NISTOR, N.1969]

Foto. 1. Blazonul Fraților Ciocănești
[DUMITRAN, A. 2006]

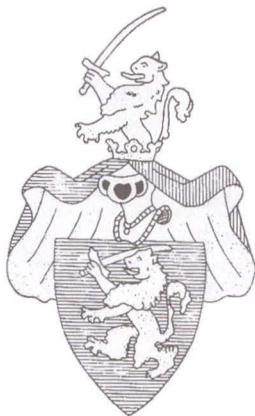

Sindea de Roșcani

● Blau ● Rot ● Gold ○ Silber

Fig. 2. Sindea de Roșcani

[reconstruite după STURDZA, M. și NISTOR, N. 1969]

Sztrava de Porumbacu de sus

● Blau ● Rot ● Gold ○ Silber

Fig. 3. Sztrava
de Porumbacu de sus

Fig. 4. Blazonul
Fraților Buzăști
[CRACIUN, V. 2004]

Foto. 2. Faximilul diplomei de înnobilare pentru Frații Ciocănești: George, Nicolae, Ioan și Petru, în momentul când a fost găsită în Expoziția Permanentă a Muzeului Național al Unirii [DUMITRAN, A. 2006].
www.mcdr.ro / www.cimec.ro

NICOLAE SINDEA ALIAS CIOCĂNEȘTI OF ROȘCANI**Abstract**

The work reveals the fact that Michael the Brave, „the eastern star of Christianity”, as the representative of the Emperor Rudolf II, took the Ciocănești brothers as associates in his work of rebuilding „the Dacian block” and raised them at the rank of „true nobles of Transylvania and Hungary”, their diploma of ennoblement being the only one still existing in the patrimony of the Romanian State Archives, and the colours of the coat of arms awarded to them on that occasion, blue, yellow and red, were to be, after 250 years, the Romanian flag.

Nicolae Sindea of Roșcani, brother by the mother to noble Gheorghe Ciocănești and full brother to Stefan Jósika, the Chancellor of Transylvania at that time, built the basis of a long row of successors and heirs of both sexes, considered and known as „true and undoubtedly nobles”, all of them being known in Roșcani nowadays under the name of Sindea.